

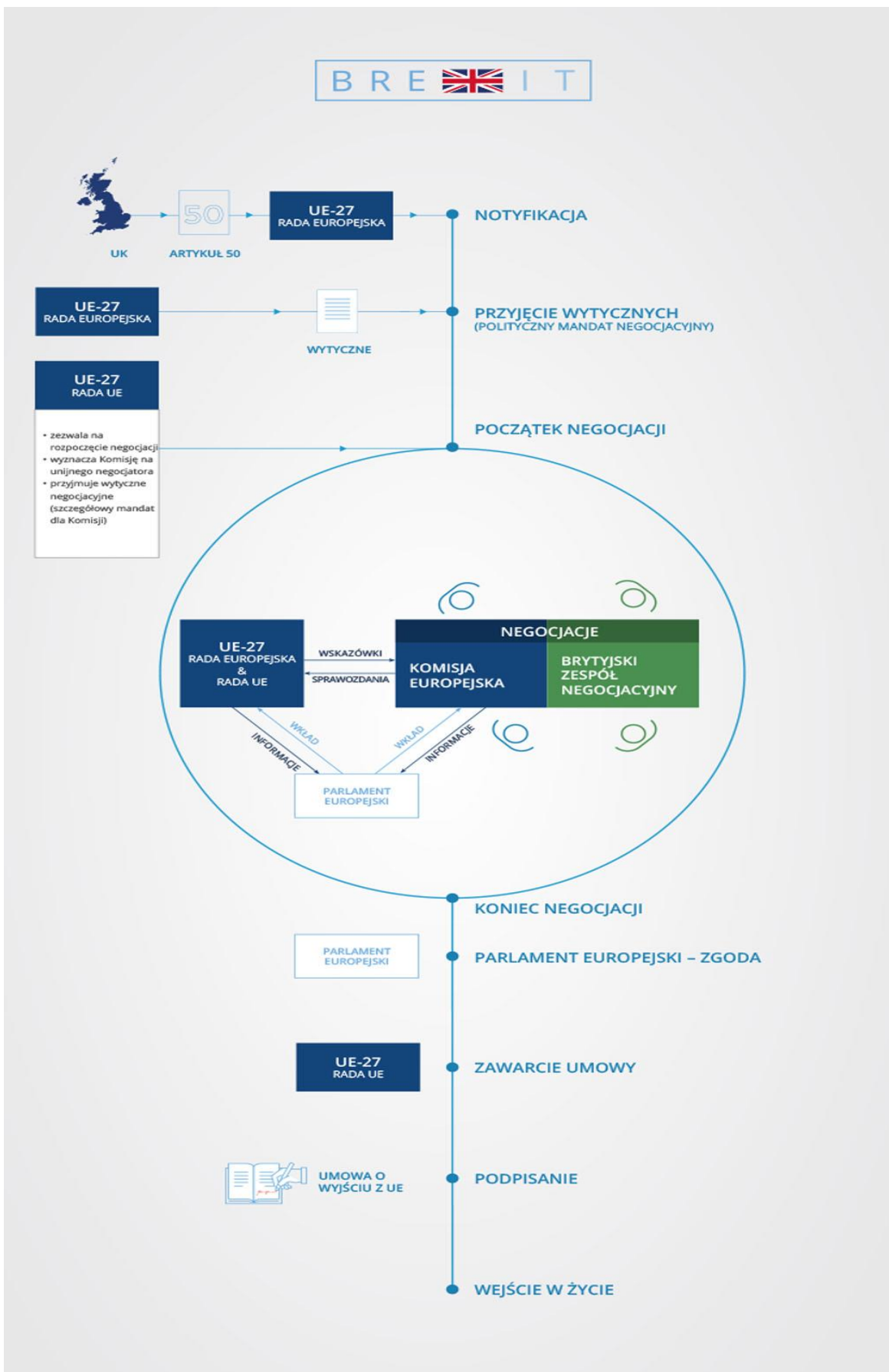
Brexit

31 stycznia 2020 r. o północy czasu środkowoeuropejskiego Wielka Brytania po 47 latach opuściła Unię Europejską. Od tego momentu Unia Europejska liczy 27 państw członkowskich.

Wielka Brytania przystąpiła do Wspólnoty Europejskiej w 1973 r. O zamiarze wystąpienia z UE Wielka Brytania poinformowała Radę Europejską 29 marca 2017 roku. Decyzja ta została podjęta przez Brytyjczyków po przeprowadzeniu wśród społeczeństwa referendum w sprawie wyjścia kraju z UE, które odbyło się 23 czerwca 2016 roku. Większość głosujących w referendum opowiedziała się za opuszczeniem Unii Europejskiej przez Wielką Brytanię. Za zachowaniem członkostwa w UE głosowało 48,1% wyborców, za opuszczeniem UE 51,9% wyborców. Wśród powodów chęci opuszczenia UE Brytyjczycy najczęściej wymieniali:

- konieczność podporządkowywania się unijnemu prawu i związane z tym ograniczenia suwerenności państwa,
- zbyt duży napływ obywateli innych państw Unii, którzy zabierają miejsca pracy i obciążają budżet socjalny
- unijną biurokrację, która krępuje rodzimą gospodarkę i uniemożliwia Wielkiej Brytanii rozwój na miarę jej potencjału.

Punkt Informacji Europejskiej
EUROPE DIRECT - POZNAŃ

29 marca 2017 r. Wielka Brytania rozpoczęła formalnie procedurę wychodzenia z UE. Proces wystąpienia państwa członkowskiego z UE jest określony w art. 50 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z art. 50 TUE wystąpienie z UE powinno nastąpić najpóźniej dwa lata po uruchomieniu procedury. Przedłużenie okresu negocjacji powyżej dwóch lat będzie wymagało jednomyślnej zgody pozostałych krajów Unii. W tym czasie państwo jest członkiem Wspólnoty ze wszystkimi wynikającymi z tego przywilejami i obowiązkami. Zgodnie z planem brexit miał nastąpić w marcu 2019 r., jednak za zgodą państw członkowskich wyjście Wielkiej Brytanii z UE zostało odroczone do 31.01.2020 r.

ARTYKUŁ 50 Traktatu o Unii Europejskiej

- 1. Każde Państwo Członkowskie może, zgodnie ze swoimi wymogami konstytucyjnymi, podjąć decyzję o wystąpieniu z Unii.*
- 2. Państwo Członkowskie, które podjęło decyzję o wystąpieniu, notyfikuje swój zamiar Radzie Europejskiej. W świetle wytycznych Rady Europejskiej Unia prowadzi negocjacje i zawiera z tym Państwem umowę określającą warunki jego wystąpienia, uwzględniając ramy jego przyszłych stosunków z Unią. Umowę tę negocjuje się zgodnie z artykułem 218 ustęp 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Jest ona zawierana w imieniu Unii przez Radę, stanowiącą większość kwalifikowaną po uzyskaniu zgody Parlamentu Europejskiego.*
- 3. Traktaty przestają mieć zastosowanie do tego Państwa od dnia wejścia w życie umowy o wystąpieniu lub, w przypadku jej braku, dwa lata po notyfikacji, o której mowa w ustępie 2, chyba że Rada Europejska w porozumieniu z danym Państwem Członkowskim podejmie jednomyślnie decyzję o przedłużeniu tego okresu.*

Kalendarium brexitu – najważniejsze momenty

- 23 czerwca 2016 - referendum w Wielkiej Brytanii
Obywatele Wielkiej Brytanii zagłosowali za opuszczeniem Unii Europejskiej. Wcześniej po intensywnych negocjacjach powstało porozumienie, które miało utwierdzić specjalny status Wielkiej Brytanii w UE.
- 29 marca 2017 - Wielka Brytania formalnie uruchamia art. 50, by wystąpić z UE
Wielka Brytania formalnie powiadomiła Radę Europejską, że zamierza wystąpić z UE. Rada Europejska przyjęła oświadczenie w sprawie brytyjskiej notyfikacji.

- 19 czerwca 2017 - UE i Wielka Brytania rozpoczynają negocjacje
Michel Barnier (główny negocjator UE) i David Davis (minister ds. wyjścia Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej) rozpoczęli pierwszą rundę negocjacji brexitowych. Oprócz struktury negocjacji i planowanych kwestii głównymi tematami były: prawa obywateli, rozliczenie finansowe, granica między Irlandią a Irlandią Północną, inne kwestie dotyczące wyjścia Wielkiej Brytanii z UE.
- 28 lutego 2018 - projekt umowy o wystąpieniu
Komisja Europejska opublikowała projekt umowy między Unią Europejską a Wielką Brytanią w sprawie wystąpienia Wielkiej Brytanii z UE.
- 15 listopada 2018 – postęp w negocjacjach
Główny unijny negocjator Michel Barnier przekazał projekt umowy wystąpieniowej Donaldowi Tuskowi, który zaproponował, by porozumienie zostało sfinalizowane i sformalizowane na nadzwyczajnym szczycie 25 listopada 2018 r.
- 25 listopada 2018 - nadzwyczajny szczyt Rady Europejskiej (art. 50)
Przywódcy UE-27 zatwierdzili projekt umowy o wystąpieniu Wielkiej Brytanii z UE i zaaprobowali projekt deklaracji politycznej o przyszłych stosunkach UE – Wielka Brytania.
- 11 stycznia 2019 - decyzja Rady o podpisaniu umowy wystąpieniowej
Rada (art. 50) przyjęła decyzję o podpisaniu umowy wystąpieniowej. Zaaprobowala też projekt decyzji o zawarciu umowy wystąpieniowej i postanowiła przekazać go Parlamentowi Europejskiemu z wnioskiem o zgodę.
- 11 marca 2019 - Porozumienie strasburskie między Komisją Europejską a Wielką Brytanią
Przewodniczący Komisji Europejskiej Jean-Claude Juncker i premier Wielkiej Brytanii Theresa May uzgodnili w Strasburgu tekst następujących dokumentów: instrument dotyczący umowy o wystąpieniu Wielkiej Brytanii z UE, zawierający doprecyzowania i gwarancje prawne co do charakteru mechanizmu awaryjnego oraz wspólne oświadczenie uzupełniające deklarację polityczną, określające ramy przyszłych stosunków.
- 20 marca 2019 - Wielka Brytania wnosi o odłożenie brexitu
Premier Wielkiej Brytanii Theresa May przesłała pismo do przewodniczącego Rady Europejskiej Donalda Tuska z prośbą o przedłużenie do 30 czerwca 2019 r. okresu, o którym mowa w art. 50.
- 22 marca - formalna decyzja o odroczeniu brexitu
Rada Europejska (art.50) przyjęła decyzję w sprawie przedłużenia okresu do dnia 22 maja 2019r., pod warunkiem że umowa o wystąpieniu zostanie zatwierdzona przez Izbę Gmin w następnym tygodniu. Jeżeli to nie nastąpi, Rada Europejska uzgodniła przedłużenie okresu do dnia 12 kwietnia 2019 r

- 10 kwietnia 2019 - przywódcy UE zgadzają się odroczyć brexit do 31 października (wnioskuje o to Wielka Brytania)
- 29 października 2019- Rada Europejska przedłuża termin brexitu
Rada Europejska przyjęła decyzję przedłużającą okres, o którym mowa w art. 50 ust. 3, w związku z wyrażonym przez Wielką Brytanię zamiarem opuszczenia Unii. Okres ten przedłużono do 31 stycznia 2020 r., po to by zapewnić więcej czasu na ratyfikowanie umowy wystąpieniowej.
- 24 stycznia 2020- UE podpisuje umowę brexitową
Przewodniczący Rady Europejskiej Charles Michel i przewodnicząca Komisji Europejskiej Ursula von der Leyen podpisali w Brukseli umowę o wystąpieniu Wielkiej Brytanii z UE. Tego samego dnia w Londynie dokument został podpisany również przez premiera Borisa Johnsona.
- 29 stycznia 2020 – Wielka Brytania ratyfikuje umowę o wystąpieniu z UE
- **31 stycznia 2020 – Wielka Brytania opuszcza UE**

Okres przejściowy

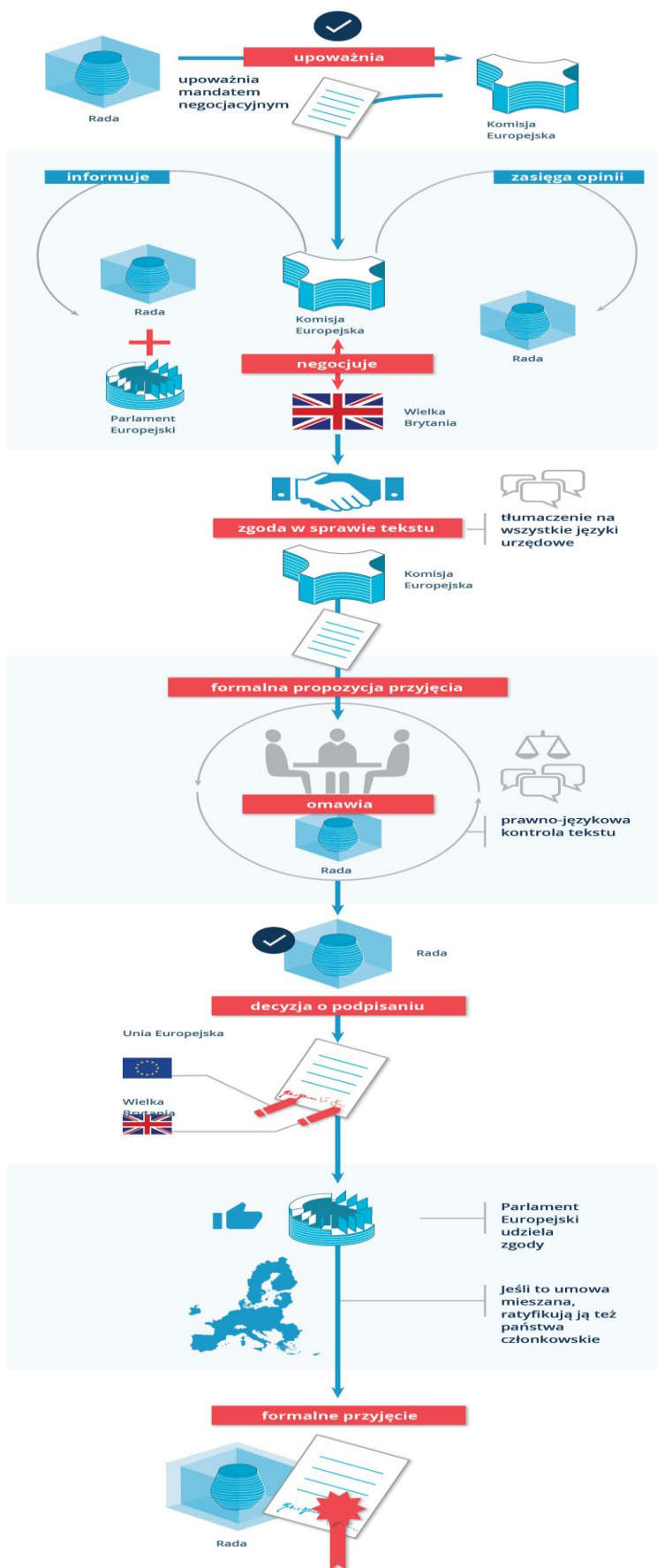
Od 1 lutego 2020 roku trwa okres przejściowy, który zaplanowano na 11 miesięcy, tj. do 31 grudnia 2020 roku. Formalnie Wielka Brytania nie jest już członkiem UE, ale:

- nadal jest członkiem jednolitego unijnego rynku,
- nadal będzie częścią unii celnej,
- będzie płaciła składki do unijnego budżetu
- pozostanie związana unijnymi prawami.

Okres przejściowy to czas na negocjacje w sprawie przyszłych relacji handlowych między Wielką Brytanią a UE. W czasie tego okresu przejściowego brytyjski rząd zamierza też opracować szczegóły nowego systemu imigracyjnego. Od momentu rozpoczęcia okresu przejściowego Wielka Brytania może formalnie prowadzić rozmowy handlowe z państwami trzecimi, ale wejdą one w życie dopiero po zakończeniu okresu przejściowego, chyba że Unia wyrazi zgodę na inne rozwiązanie. W trakcie okresu przejściowego Zjednoczone Królestwo jest zobowiązane przestrzegać wszystkich umów międzynarodowych podpisanych przez UE. Ponadto Wielka Brytania pozostanie pod jurysdykcją TSUE.

Punkt Informacji Europejskiej EUROPE DIRECT - POZNAŃ

Negocjacje UE – Wielka Brytania

Co się zmieniło 1 lutego 2020 r. ?

Najbardziej zauważalna zmiana to opuszczenie przez 73 brytyjskich posłów Parlamentu Europejskiego oraz zmiana liczby posłów w PE z 751 na 705. Jednak z punktu widzenia obywateli, konsumentów, ludzi biznesu czy studentów niewiele się zmieniło w relacjach między Zjednoczonym Królestwem a Unią Europejską. Wielka Brytania pozostaje do końca 2020 r. w ramach rynku wewnętrznego i unii celnej, a obywatele nadal mogą podróżować na dotychczasowych zasadach. Do zmian dojdzie zapewne dopiero z końcem roku, o ile przed 1 lipca UE i Wielka Brytania nie zdecydują się na przedłużenie okresu przejściowego o kolejne 12 lub 24 miesiące.

Zakończenie okresu przejściowego – możliwe rozwiązania

Po zakończeniu okresu przejściowego możliwe jest :

- zawarcie porozumienia,
- brak porozumienia (handel na zasadach WTO)
- przedłużenie negocjacji (okres przejściowy może zostać przedłużony o 12 lub 24 miesiące).

Najważniejsze dokumenty dotyczące brexitu :

- Umowa o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej
- Umowa o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (18 października 2019)
- Zmieniona deklaracja polityczna określająca ramy przyszłych stosunków UE – Wielka Brytania (17 października 2019)
- Wytyczne Rady Europejskiej (art. 50) w sprawie ram przyszłych stosunków UE – Wielka Brytania (23 marca 2018)
- Szczegółowe wytyczne negocjacyjne o okresie przejściowym (29 stycznia 2018)

Źródła:

<https://www.euractiv.pl/section/instytucje-ue/news/jaka-unia-europejska-dzien-po-brexicie/>

<https://www.consilium.europa.eu/pl/policies/eu-uk-after-referendum/>

<https://www.consilium.europa.eu/pl/topics/brexit/>

Kraje Unii Europejskiej, Punkt Informacji Europejskiej Europe Direct – Poznań

Traktat o Unii Europejskiej

Przygotował:

Punkt Informacji Europejskiej Europe Direct – Poznań

przy Wielkopolskiej Izbie Rzemieślniczej w Poznaniu

al. Niepodległości 2, 61-874 Poznań

tel. 61 8521670, e-mail: europedirect-poznan@irpoznan.com.pl, www.europa-direct.poznan.pl

